

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An Marchantius ita ex fomno, crapula, aut capitis dolore omittendo
Vesperas cum Completorio arguendus sit peccati mortalis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

fessionis tribunal non habere jurisdictionem in occulta, & interna. Unde

Ad C. dolentes R. ibi præcipi actum devotum externum, qui sufficiat ad externam Religionem; Pontifex enim ibi reprehendit eos, qui in Choro Horas recitantes aures præbebant colloquutionibus Laicorum, & præcipit devotam recitationem sub pœna suspensionis infligendæ; atqui hæc pœna per Judicem infligi non potest ob internam, sed tantum ob externam distractionem: ergo

291 Ad 2. Q. R. Sub disjunctione, & distinctione, vel enim ea Horarum Canonicarum omisso fuit Marchantio improvisa, atque adeo involuntaria, vel ea fuit certò, aut probabiliter prævisa? Si primum contigit, Marchantius immunis erit ab omni culpa; quia ad merendum, & demerendum requiritur voluntarium, & liberum exercitium voluntatis; si verò fuit ita prævisa, non excusabitur à culpa mortali, quia tunc censetur esse illi voluntaria ob obligationem, quam habebat, præveniendi, aut certè removendi ejusmodi impedimentum; tunc autem censetur eam prævidere, quando ab experientia habet, quòd differendo v. g. vespas, aut Completorium post cœnam, aut ejusmodi computationem instituendo, frequenter ex oblivione, aut somno præoccupatus

Horas recitare intermiserit. Quòd verò teneatur prævenire, si prævideat futurum impedimentum docent Suarez tom. 2. de Relig. l. 4. c. 28, Bonacina D. 1. q. 6. p. 2. Azor l. 10. c. 13. Tambur. l. 2. c. 6. Palao n. 10. Valent. Sylvest. Nald. Navarr. Graff. Pelliz. alique; quia tunc temporis urget obligatio præcepti, quod adhuc adimpleri potest, cum præceptum de Officio divino percurrendo non solum urgeat suis correspondentibus horis, sed toto die, adeoque in qualibet ejus parte, in qua præceptum impleri potest, & idcirco obligabitur manè Officium recitare, qui serò non potest, vel serò, qui manè non potest.

Quòd si quis ob infirmitatem nequeat debito tempore Breviarium recitare, possit autem alio tempore v. g. si à prandio laboret febre quartana, manè autem sit liber, aut vicissim, putant Henriq. Canus Caramuel, Diana, & alii apud Pelliz. tom. 1. tr. 3. c. 5. eum non esse obligatum ad præveniendum, ea ratione moti, quòd tale impedimentum sit illi involuntarium, quorum sententiam probabilem agnoscunt etiam Sanch. d. 43. n. 7. & Gobat n. 711.

Verum in praxi tenenda est sententia opposita cum AA. supra relatis ob rationem insinuatam, quia præceptum urget tota die, & quòd Officium recitetur hoc, vel illo diei

diei tempore, est tantum circumstantia accidentalis, ut notat Lacroix, obligatio verò dicendi totum Breviarium incipit à media nocte, duratque per singulas partes diei naturalis usque ad alteram mediam noctem, adeoque si in aliqua hujus diei parte commodè recitari potest, & urgenti præcepto adhuc satisfieri, præstandum id erit, ni fortè morbus inde augendus prudenter timeretur, aut aliud nocuum idcirco oriturum.

Porro an, & quomodo peccet, qui ex capitis dolore, aliave corporis infirmitate non nunquam omittit recitationem totam, aut partem Breviarii, spectanda est gravitas, aut levitas morbi, ubi sicut non requiritur infirmitas gravissima, ita nec levis sufficit, sed media via incedendum est, ut notat S. Thom. universim tamen cavendum est, ne quis sibi ob amorem proprium plus æquo blandiatur, & sub specie necessitatis omittat pensum Canonicum; ubi re vera nulla est necessitas, aut ratio sufficiens: Unde in dubio, an morbus sit levis, vel gravis, standum est iudicio Medici, Superioris, aut alterius viri prudentis.

Cæterum præstat cum ægris se qui partem benigniorem, & mitiorem, adeoque eos non solum excusari à recitatione Breviarii tunc, quando satis apparet adesse moralem impotentiam, sed etiam

quando periculum apparet nimiae defatigationis, quæ vires ægroti imminuat, aut morbum promoveat: Unde Sanch. in *conf. l. 7. c. 2. d. 45.* Tambur in *Decal. l. 2. c. 5. §. 8.* Stozl. *1. p. 3. n. 402.* Gobat, & alii, ab onere recitandi Breviarium eximunt eum ægrum, qui aliàs per recitationem incurreret periculum cruditatis Stomachi, gravedinis capitis, notabilis virium lassitudinis, aut etiam febris tardius remissuræ, Tum quia ejusmodi damna, & incommoda, quæ in sano corpore sunt levia, in ægrotis sunt gravia. Tum quia præceptum de persolvendo penso Horarum Canonicarum est præceptum benignæ Matris Ecclesiæ, quæ non præsumitur velle suis filiis id oneris imponere, & tanto in rigore obligare; ut alibi dictum est in *Instruct. pract. Ordin.*

Ad 3. Q. R. attendendum esse 293 ad naturam, & gravitatem negotiorum, quibus Clericus distinetur, ac præpeditur, & siquidem ejusmodi negotia sint necessaria, magnique momenti (id est talia, propter quæ homo aliàs prudens, & diligens cum valde magno suo incommodo, aut detrimento cogere intermittere aliam actionem magni momenti) nullumque spatium permittant, atque adè moraliter impossibilem reddant recitationem Breviarii, illius ommissio immunis erit à culpa; quia moralis